

CTT009

Thao tác dữ liệu

Lê Thị Nhân
lt Nhan@fit.hcmus.edu.vn

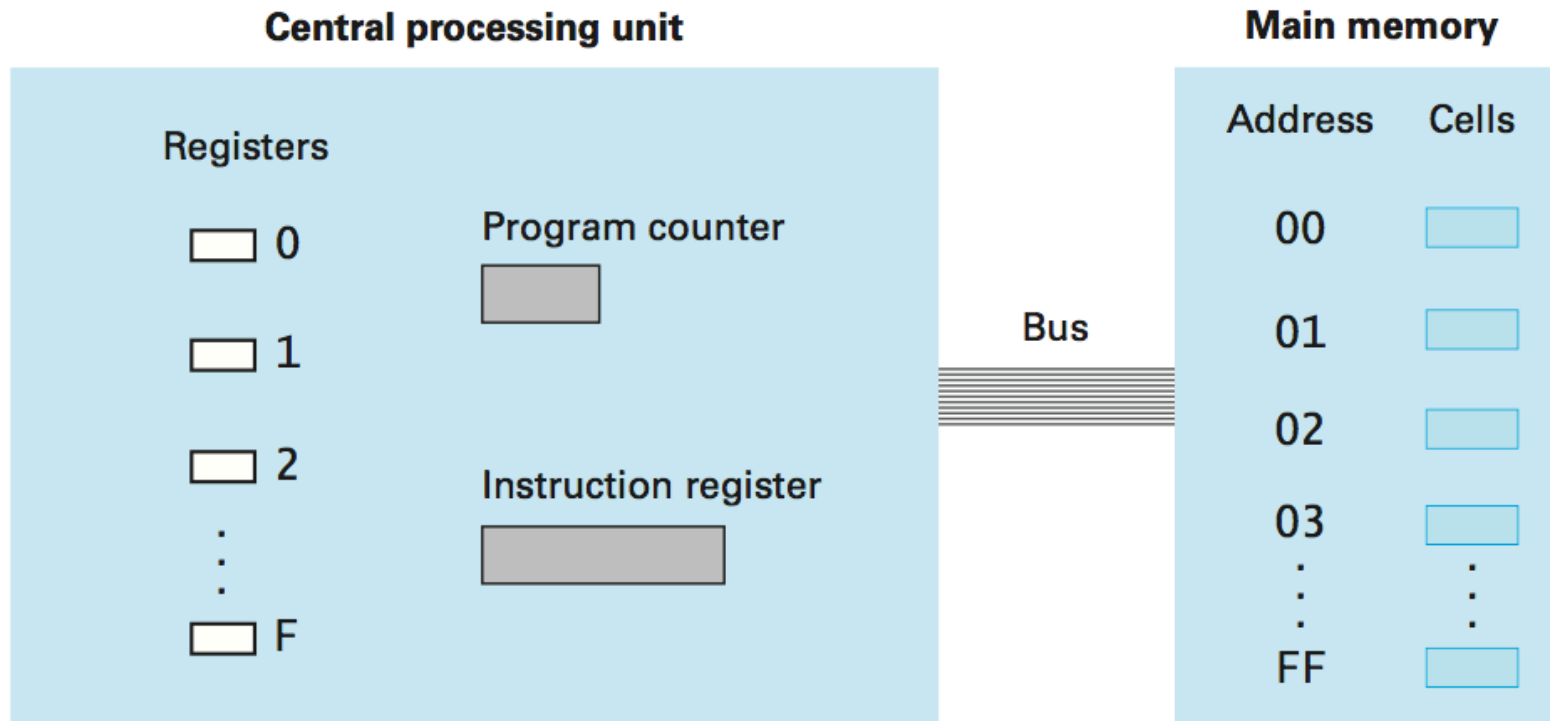
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

Nội dung

- ☐ Nhắc lại
- ☐ Thực thi chương trình
- ☐ Lệnh arithmetic/logic
- ☐ Giao tiếp với các thiết bị khác

Kiến trúc máy

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Tập mã lệnh đơn giản

Op-code	Operand	Description
1	RXY	LOAD reg. R from cell XY
2	RXY	LOAD reg. R with XY
3	RXY	STORE reg. R at XY
4	0RS	MOVE R to S
5	RST	ADD S and T into R (2's comp.)
6	RST	ADD S and T into R (floating pt.)
7	RST	OR S and T into R
8	RST	AND S and T into R
9	RST	XOR S and T into R
A	R0X	ROTATE reg. R X times
B	RXY	JUMP to XY if R = reg. 0
C	0	HALT

Khái niệm

- ☐ Chương trình lưu trữ (stored program) là một dạng đặc biệt dữ liệu
  - ☐ Chuỗi các câu lệnh được mã hóa dưới dạng chuỗi bits
  - ☐ Được lưu trong bộ nhớ
  - ☐ CPU có thể trích ra những lệnh này và đem đi thực thi

- ☐ Quá trình thực thi diễn ra như thế nào?

THỰC THI CHƯƠNG TRÌNH

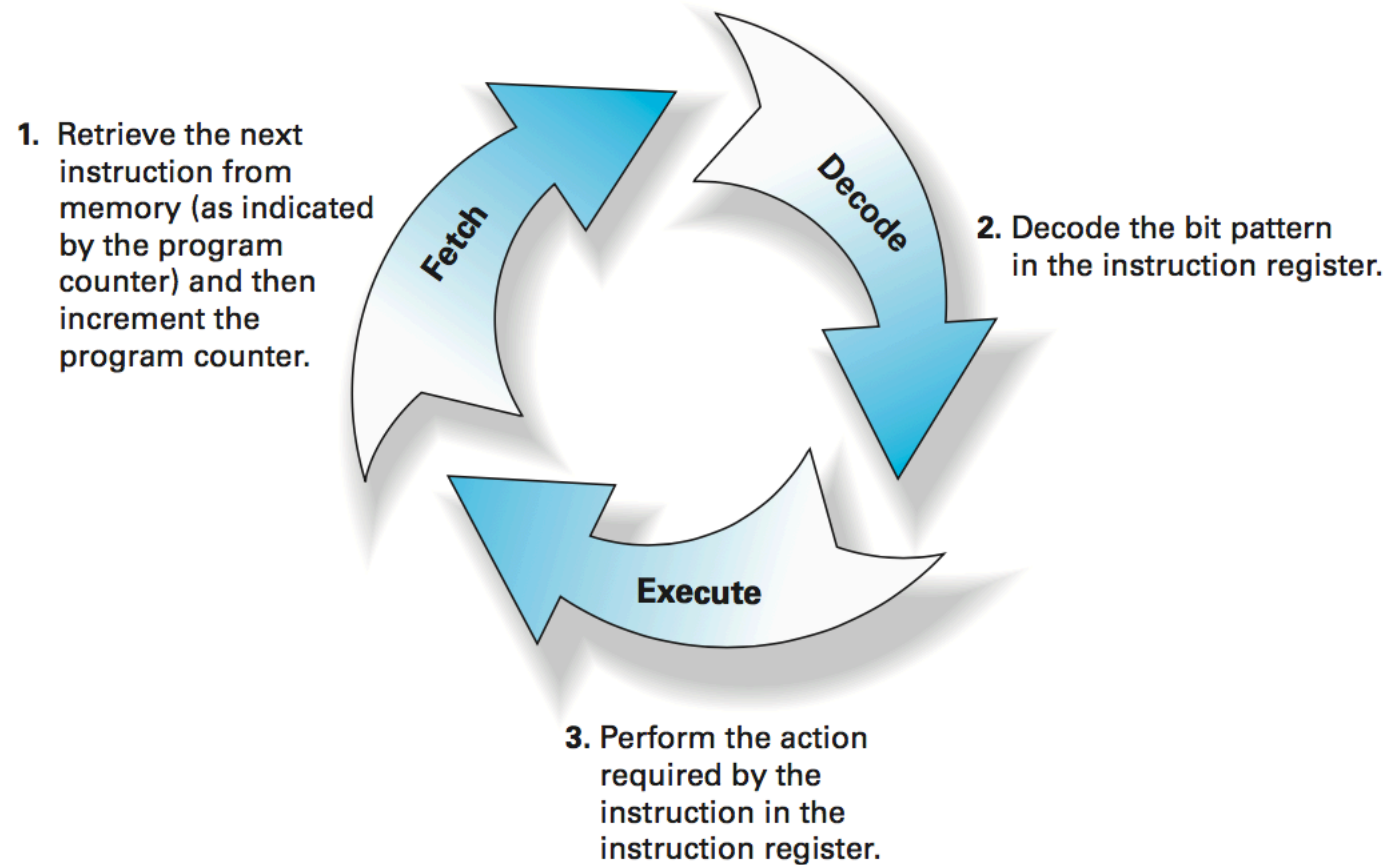

Thực thi chương trình

- Hai thanh ghi mục đích đặc biệt
  - Chỉ lệnh (instruction register)
    - Chứa câu lệnh được thực thi
  - Bộ đếm chương trình (program counter)
    - Chứa địa chỉ của câu lệnh kế tiếp
    - Cách mà máy tính theo dõi nó đang ở đâu trong 1 chương trình

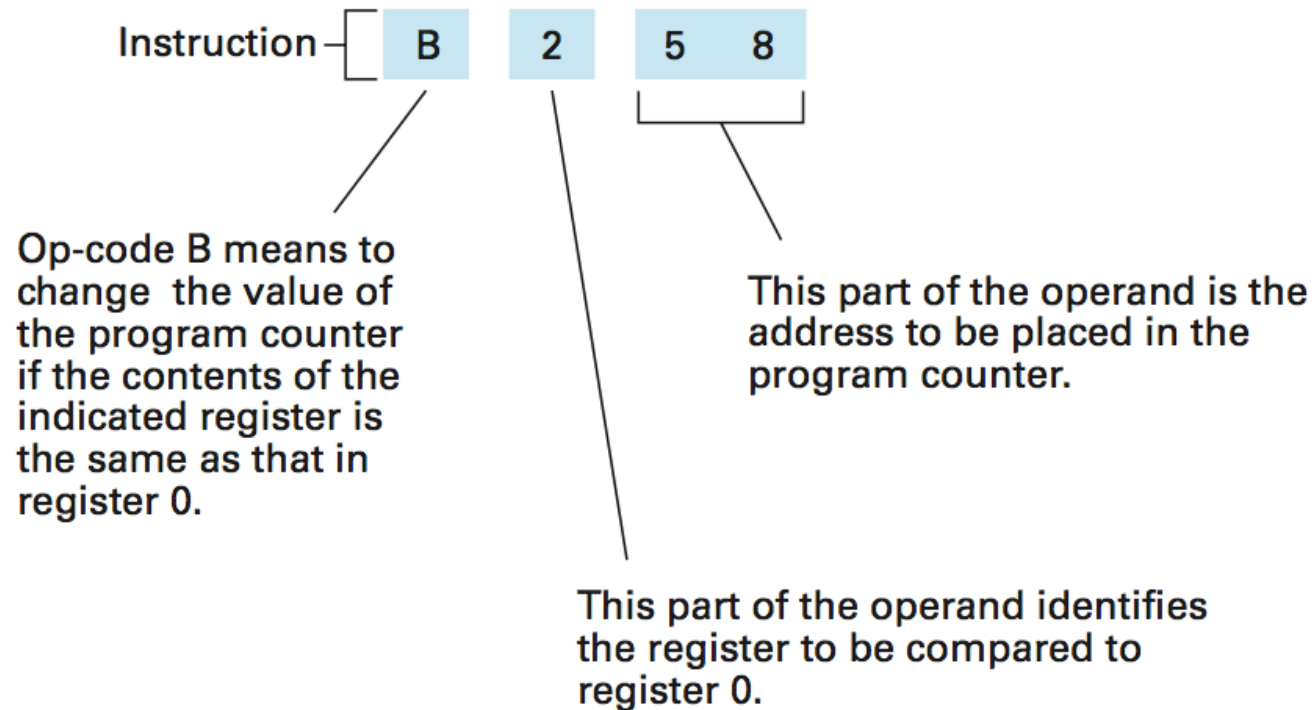
Chu kỳ máy

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Giải mã lệnh B258

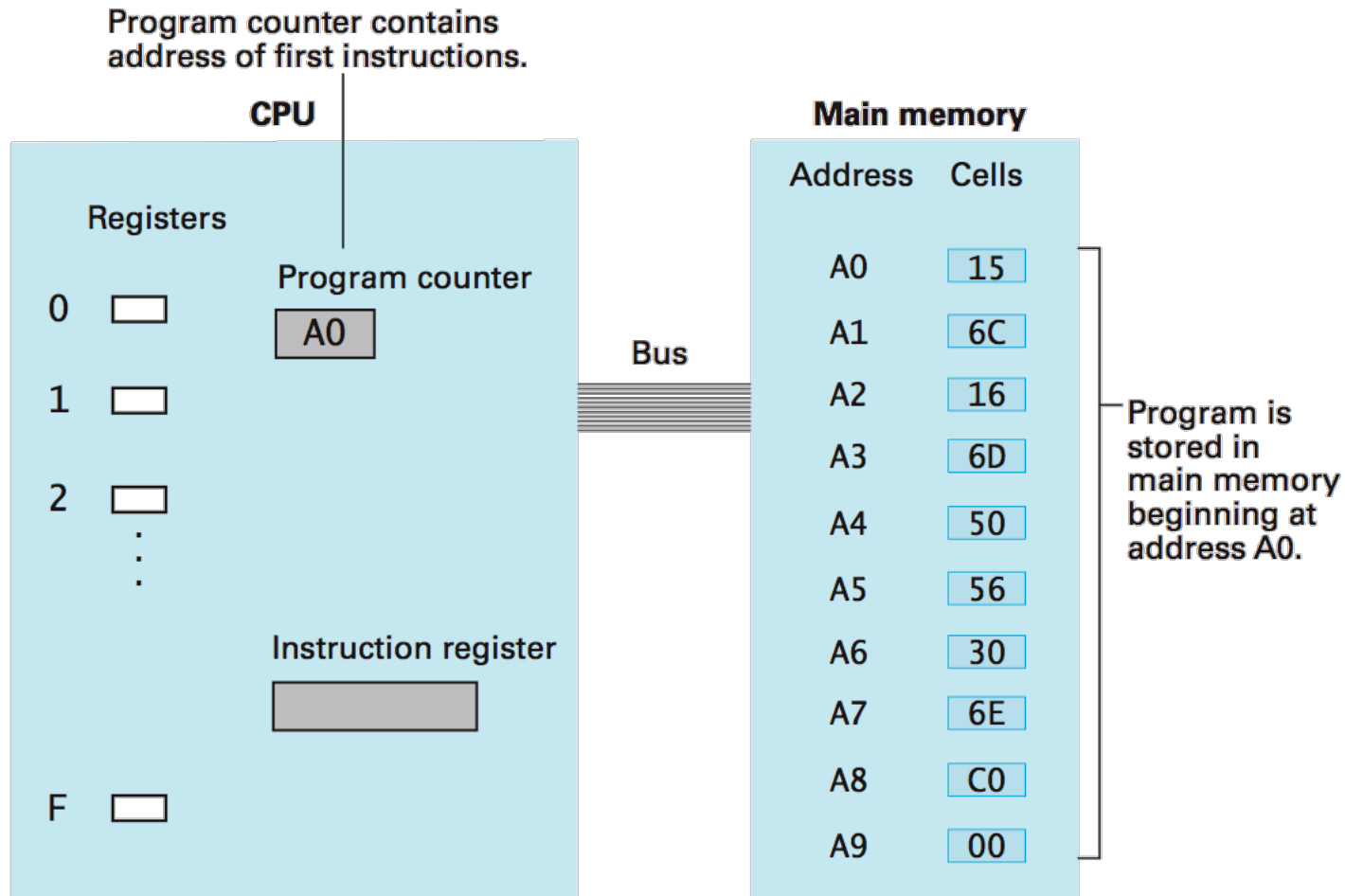

Nhắc lại ví dụ

Encoded instructions	Translation
156C	Load register 5 with the bit pattern found in the memory cell at address 6C.
166D	Load register 6 with the bit pattern found in the memory cell at address 6D.
5056	Add the contents of register 5 and 6 as though they were two's complement representation and leave the result in register 0.
306E	Store the contents of register 0 in the memory cell at address 6E.
C000	Halt.

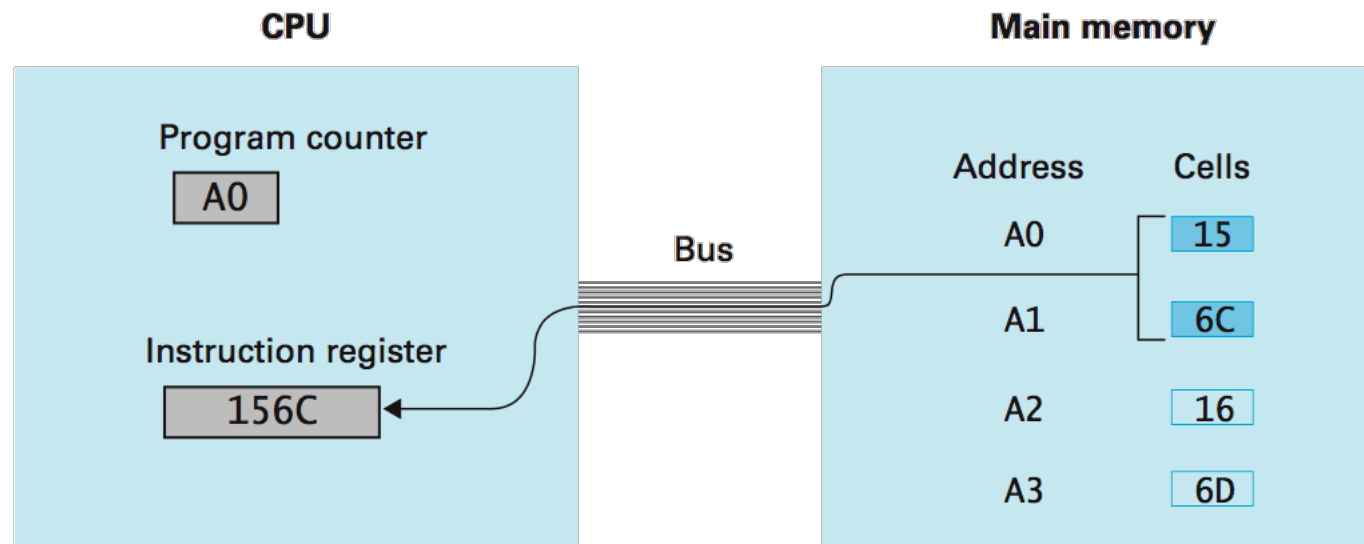
Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Chương trình sẵn sàng để thực thi

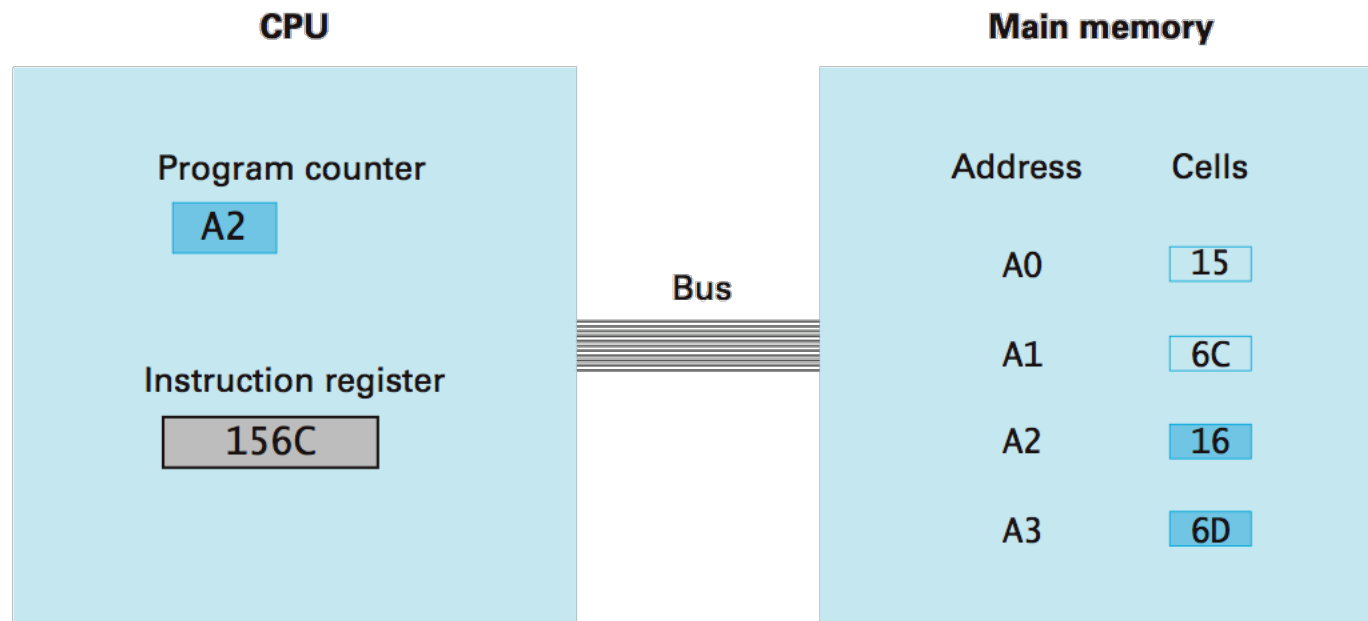
Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Fetch

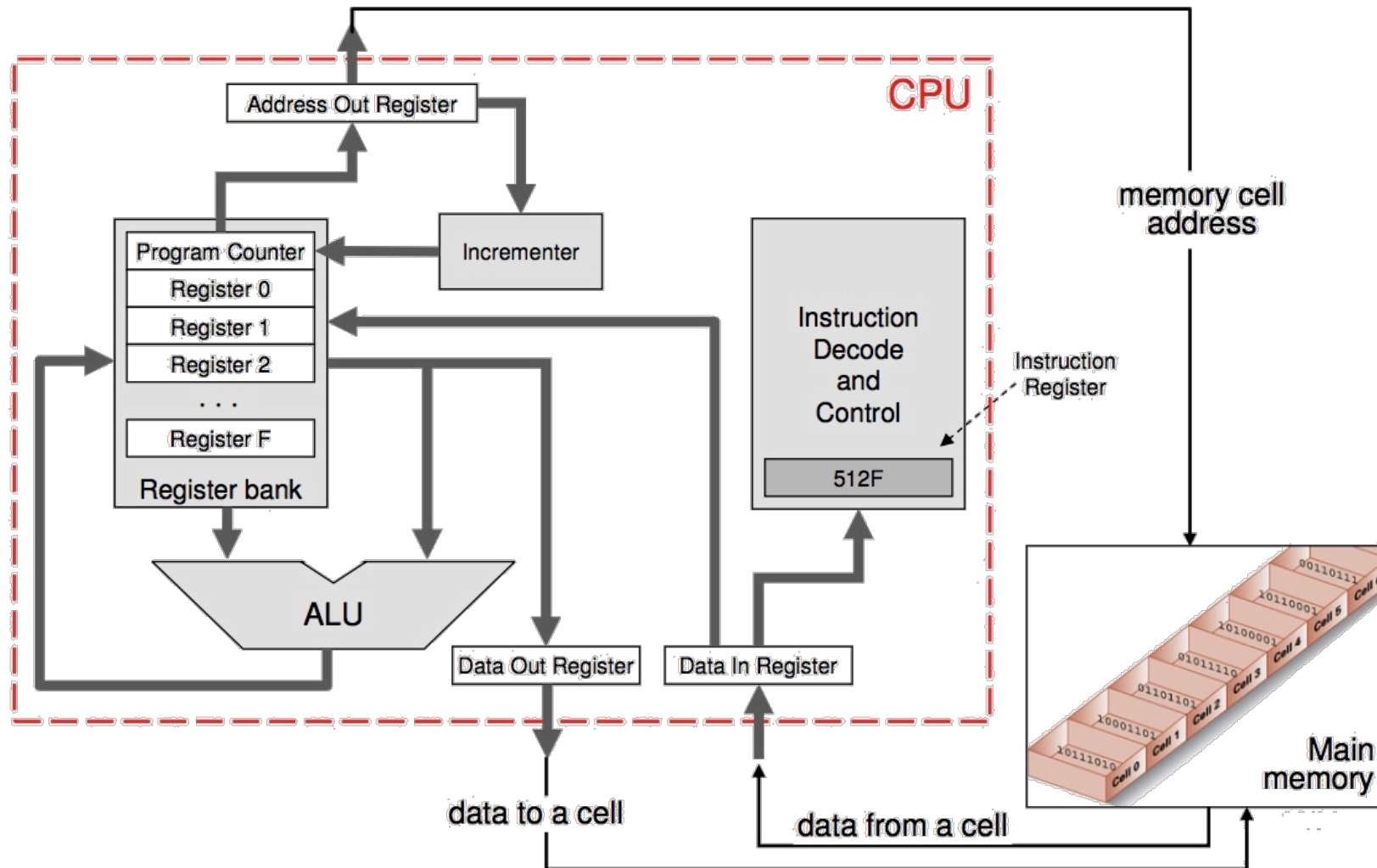
- a. At the beginning of the fetch step the instruction starting at address A0 is retrieved from memory and placed in the instruction register.

Fetch

b. Then the program counter is incremented so that it points to the next instruction.

Kiến trúc của CPU thực tế

Source: Chun-Jen Tsai, ics12, National Chiao Tung University

LỆNH ARITHMETIC/LOGIC

Lệnh arithmetic/logic

- Logic – AND, OR, XOR
  - Masking
- Xoay (rotate) và dịch (shift)
  - Circular shift (rotation)
  - Logical shift
  - Arithmetic shift
- Arithmetic – cộng, trừ, nhân, chia
  - Sự chính xác tùy thuộc vào các giá trị được mã hóa như thế nào (two's complement vs floating-point)

Masking

$$\begin{array}{r} 00001111 \\ \text{AND } 10101010 \\ \hline 00001010 \end{array}$$

Masking

$$\begin{array}{r} 11110000 \\ \text{OR } \boxed{1010} \boxed{1010} \\ \hline 11111010 \end{array}$$

Masking

$$\begin{array}{r} 11111111 \\ \text{XOR } 10101010 \\ \hline 01010101 \end{array}$$

Circular shift

0 1 1 0 0 1 0 1   The original bit pattern

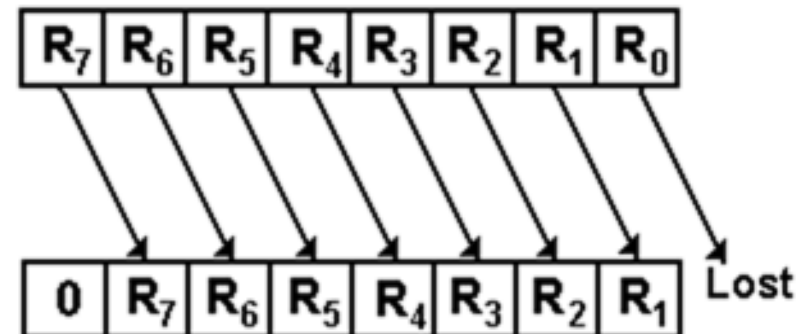
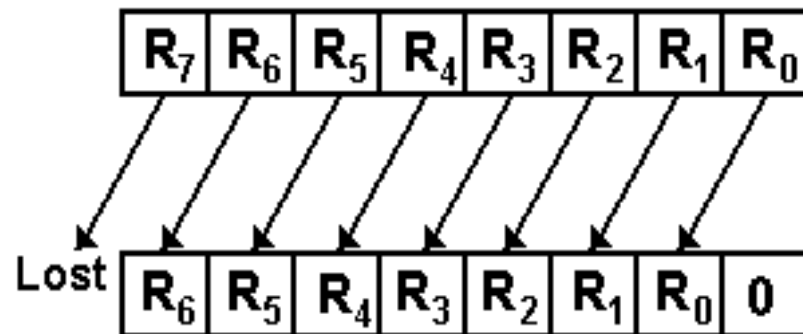
0 1 1 0 0 1 0

The bits move one position to the right. The rightmost bit "falls off" the end and is placed in the hole at the other end.

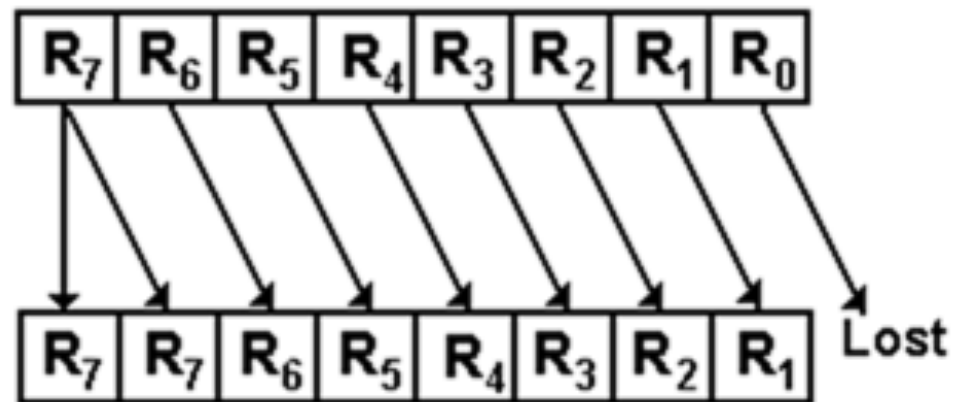
1 0 1 1 0 0 1 0

The final bit pattern

Logical shift

Arithmetic shift

GIAO TIẾP VỚI CÁC THIẾT BỊ KHÁC

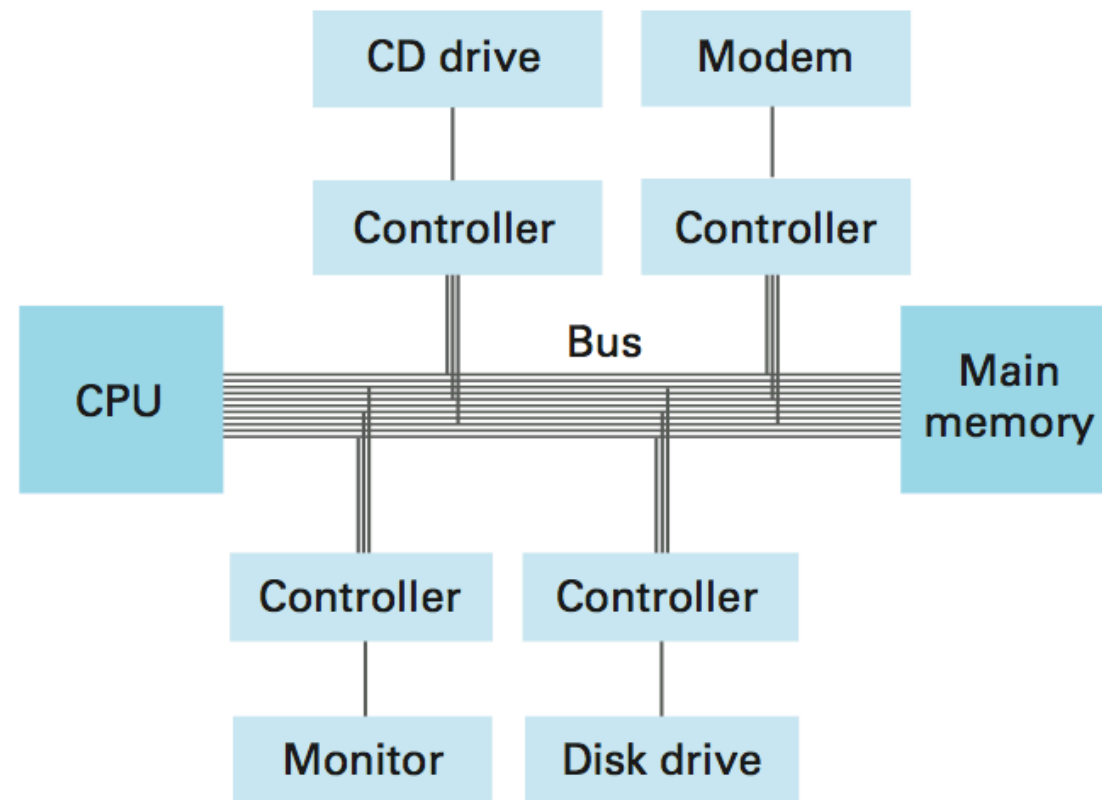

Các thiết bị khác

- ☐ Bộ điều khiển (controller)
  - ☐ Bộ trung gian xử lý thông tin liên lạc giữa máy tính và thiết bị
    - Bộ điều khiển chuyên biệt cho từng thiết bị
    - Bộ điều khiển mục đích chung (USB, WireFire-Apple hay IEEE 1394)
- ☐ Cổng (port)
  - ☐ Nơi để 1 thiết bị kết nối với máy tính
- ☐ Memory-mapped I/O
  - ☐ CPU giao tiếp với thiết bị ngoại vi như thể với ô nhớ

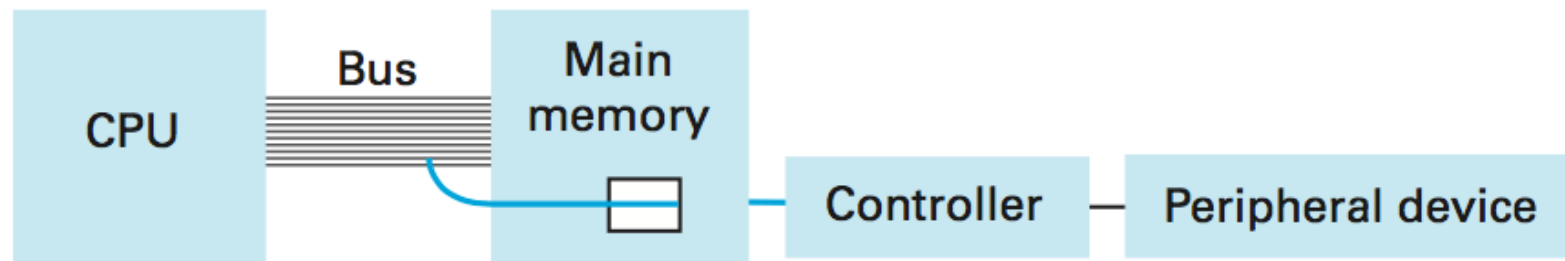

Bộ điều khiển

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Memory-mapped I/O

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Các khái niệm liên quan

- Direct memory access (DMA)
  - Truy xuất bộ nhớ chính bởi 1 bộ điều khiển liên kết với đường bus
- Von Neumann Bottleneck
  - Tốc độ đường bus không đủ ảnh hưởng tới hiệu năng
- Bắt tay (handshaking)
  - Quá trình điều phối việc chuyển đổi dữ liệu giữa các thành phần

Loại giao tiếp

- ☐ Song song (parallel communication)
  - ☐ Nhiều đường truyền giao tiếp truyền đồng thời các bits

- ☐ Tuần tự (serial communication)
  - ☐ Các bits được truyền theo thứ tự qua 1 đường truyền giao tiếp

Tốc độ truyền dữ liệu

□ Đơn vị đo

- Bps: Bits per second
- Kbps: Kilo-bps (1,000 bps)
- Mbps: Mega-bps (1,000,000 bps)
- Gbps: Giga-bps (1,000,000,000 bps)

□ Băng thông (bandwidth)

- Tốc độ tối đa

KIẾN TRÚC KHÁC

Kiến trúc khác

□ Công nghệ gia tăng thông lượng

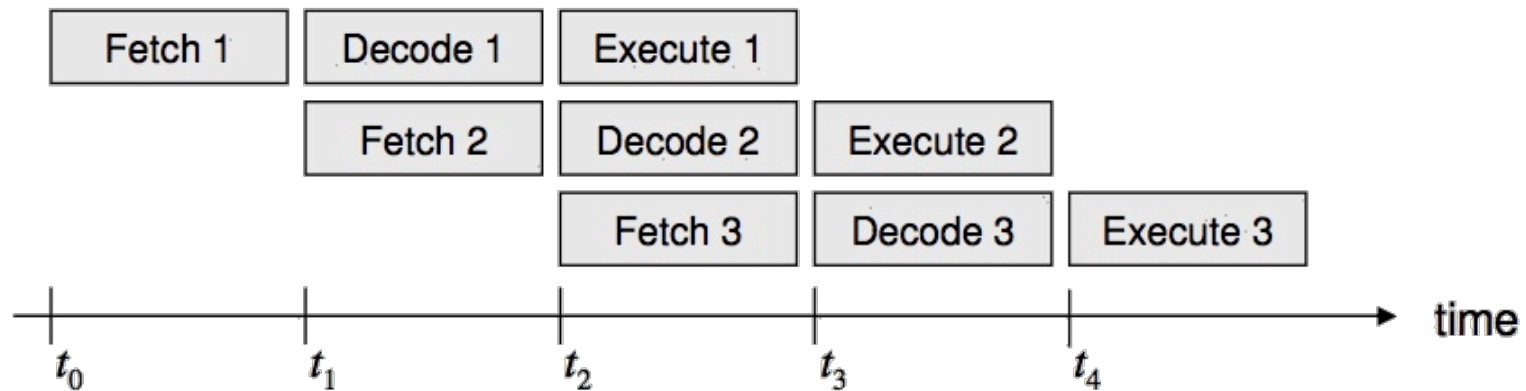
□ Pipelining

- Chồng các bước của chu kỳ máy

□ Xử lý song song (parallel processing)

- Sử dụng nhiều bộ vi xử lý đồng thời
- SISD (Single-Instruction Single-Data)
  - Không xử lý song song, 1 bộ vi xử lý thực thi 1 lệnh tại 1 thời điểm
- MIMD (Multiple-Instructions Multiple-Data)
  - Nhiều lệnh khác nhau được thực hiện tại 1 thời điểm thao tác trên nhiều dữ liệu khác nhau
- SIMD (Single-Instruction Multiple-Data)
  - Một lệnh được thực hiện trên nhiều dữ liệu khác nhau

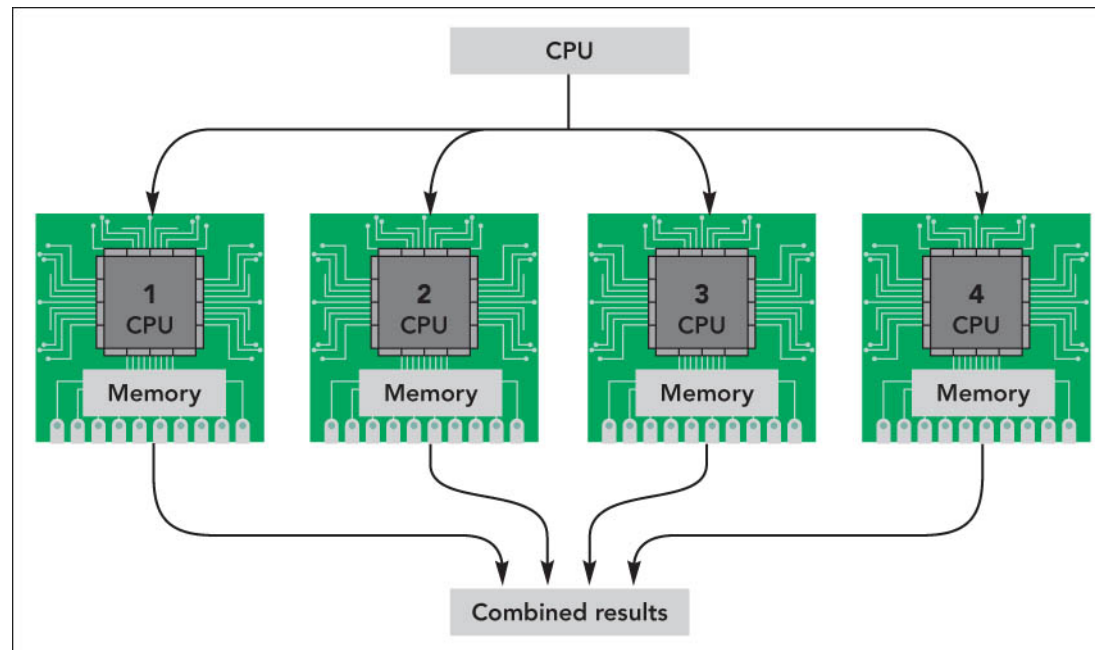
Pipelining

Source: Chun-Jen Tsai, ics12, National Chiao Tung University

Parallel processing

TÓM TẮT

Bài giảng hôm nay

- ☐ Chu kỳ máy
- ☐ Masking
- ☐ Logical & arithmetic shifts
- ☐ Các thiết bị khác
- ☐ Pipelining

Bài giảng lần tới

- ☐ Hệ điều hành (chapter 3)
  - ☐ Lịch sử
  - ☐ Kiến trúc

